

/SZTAB GENERALNY/

Ew/4 Nr. 16070/II.

KOMUNIKAT INFORMACYJNY
z dnia 14. listopada 1919 roku.

R U M U N J A .

Sprawy wojskowe.

Rumunia posiada obecnie zmobilizowanych obecnie 16 dywizji piechoty i 2 dywizje kawaleryjskie.

Numeracja zmobilizowanych dywizji piechoty jest następująca: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 16, 18, 19, 20, 21, oraz 1 i 2 dywizja strzelców górskich / wanatorów / Dywizje kawaleryjskie: 1 i 2 rosziarów.

W czasie od 1. sierpnia zostały zmobilizowane 2, 19, 20 i 21 dywizje piechoty.

Ugrupowanie wojsk rumuńskich na frontach. / zał.1./

Armja rumuńska na froncie dzieli się obecnie na 5 grup i 1 detachment, a mianowicie:
1-sza Grupa Bukowińska, od Jabłonicy wzdłuż Czeremoszu przez Horodenkę wzdłuż Dniestrzu do Resteul.

Sztab w Czerniowcach.
Dowódca gen. Lupescu
/ czasowy zastępca gen. Zadik /

Grupę tę tworzy 8-ma dywizja piechoty, której ordre de bataille w załączeniu.

2-ga Grupa besarabska od Resteul wzdłuż Dniestrzu do Akerman.

Sztab w Jassach.
Dowódca gen. Marin Jonescu.

Grupę tę tworzą 1, 4, 5 i 9 dywizja piechoty oraz 4, 6, i 9 pułki Kala szów.

Front Transylwański, składa się z 3-ch grup: północnej środkowej i południowej, z których dwie pierwsze okupują Węgry.
Grupa północna: Front tej grupy ciągnie się od Tokaju przez Halmei, Feled, Waizen, Szomor, a następnie wzdłuż Dunaju aż do wysokości Kiskintachhawa.

Sztab w Budapeszcie
D-ca gen. Mészaju.

Grupę tę tworzą: 1 i 2 dywizja strzelców pierwszych, 2 dywizja kawaleryjska i specjalny pułk wanatorów górskich następcy tronu.

Przy każdym pułku strzelców znajduje się szwadron Kalarszów.

Grupa środkowa. Front tej grupy ciągnie się od Kiskintachhawa wzdłuż Dunaju do Fajsz, potem na wschód przez Kiskun culas Tislek do Cissy / wysokość Seghedin /.

Sztab w Kiskun Felegyhaza
D-ca gen. Anastasiu.

Grupę tę tworzą 20 dywizje piechoty i 4 brygady rosziorów. Grupa południowa. Front tej grupy ciągnie się od Seghedin nad Cissą przez Chiechinda Mare, Temesculas do Dunajum, następnie wzdłuż Dunaju do Varciorova.

Sztab w Temisagara
D-ca gen. Helban.

Grupę tę tworzą 19 i 20 dywizja piechoty.
Dyslokacja 16, 18, 10, 5, 6 i 2 dywizje piechoty i 1-szej dywizji kawaleryjskiej według załączonej mapy.

Sytuacja wojskowa.

Sytuacja wojskowa rumuńska przedstawia się w obecnej chwili bardzo korzystnie, tak na froncie wschodnim, jak i na zachodnim wobec faktu, że ani Denikin wobec wzmożonej akcji bolszewików i nieporozumienia z Petlurą nie może teraz nawet myśleć o jakiegokolwiek akcji, celem zajęcia Besarabji, ani nowopowstająca armja narodowa węgierska nie przedstawia dla licznie skoncentrowanych dywizji rumuńskich najmniejszego niebezpieczeństwa. Sytuacje te upewniają jeszcze więcej dobre stosunki i wspólne interesa z państwem SHS.

Stan moralny pułków rumuńskich rekrutujących się z Bukowiny.

Pułki rekrutów bukowińskich są źle przez oficerów traktowane i gorzej prowiantowane niż pułki rumuńskie. Z tego powodu ludność uchyla się od poboru, a rekruci dezertują. Polacy podlegający poborowi zgłaszają się gromadnie u oficera łącznikowego W.P. do Wojska Polskiego. Niedawno rozleciał się cały baon rekrutów bukowińskich, który miał być przetransportowany do Besarabji. Dezertorów ściga obecnie zandarmerja złożona z narodowych rumunów, która także koszar rekrutów pilnuje. Na ćwiczenia wyprowadzają rekrutów pod bagnietami. Wskutek nienawiści z jaką się odnosi ludność, odmówili niedawno rekruci nie rumuni przy sięgi wojskowej. Także daje się zauważyć agitacja bolszewicka, mająca swoje źródło w Budapeszcie, wzywająca do obalenia obecnego ustroju społecznego w Rumunji i zwracająca swe ostrza przeciwko królowi, rządowi i oficerom.

Stosunek Rumunji do Denikina.

Rumuni w dalszym ciągu są wrogo usposobieni dla Denikina chociaż posłali do niego swego oficera łącznikowego i ciągle obawiają się wskrzeszenia wielkiej Rosji, wierząc, że wtedy napewno stracą Besarabję. Mają oni jednak nadzieję, że z powodu wielkości frontu i małej stosunkowo ilości wojska, Denikin w niedługim czasie będzie rozбитý przez bolszewików tembardziej, że obecnie już jest na tyłach Denikina grasują rozmaite bandy, które częściowo są w kontakcie z Petlurą.

Wprawdzie Denikin oświadczył przez swego oficera łącznikowego, że Dniestr nie przekroży i pozostawia rozstrzygnięcie przynależności Besarabji w drodze dyplomatycznej, stosunek Rumunów do niego mimo to pozostaje nadal nieprzychylnym, ponieważ sprawa Besarabji nie została przez to przesądzona i może jeszcze łatwo przyjść do zbrojnego konfliktu.

Z powodu uścisku nierumuńskiej ludności Bukowiny, wydalenie urzędników nierumunów i popieranie nawet niekwalifikowanych rumunów ludność cywilna Bukowiny jest bardzo przygnębiona i zrażona do obecnego rządu rumuńskiego. Niezadowolenie panuje również z powodu ułożenia projektu wyborczego do parlamentu, który wskutek tego, że łączy północne powiaty Bukowiny z jej południowymi powiatami, a zatem daje wpływ na wybory w każdym powiecie rumuńskim wyborcom, doprowadza do tego, że rozgoryczenie dosięgnęło swój szczyt do tego stopnia, iż partja żydowska

niemiecka i ukraińska postanowiły nie brać udziału w wyborach. Skutkiem tego zapowiedziany szumnie na 25.X. przyjazd króla rumuńskiego do Czerniowiec został za radą delegowanego ministra na Bukowinę Nistora odwołany i do czasu po wyborach odroczone. Granica ze strony Rumunii na przewóz środków z Rumunii zamknięta, przez to ceny są bardzo wysokie. Duzo ludności bukowińskiej wędruje za pracą do Rumunii. Prasa bukowińska omawia sprawę przydzielenia północnej części Bukowiny do Polski. Organ prawosławny Bukowińców ukraińskich "Hołos Bukowyny", wydawany przez rząd rumuński i 8-mą dywizję a redagowany przez rumuńskiego profesora Zoppę wydał odezwę do ludności by ta podpisywała protest przeciw przyłączeniu do Polski a oświadczyła się za przyłączeniem do Rumunii.

Stosunki wewnętrzne.

Z powodu wyboru do parlamentu w Rumunii spodziewają się strejku generalnego. Dla utrzymania porządku po całym kraju są rozesłane wojska.

Sytuacja północnej części Węgier okupowanej przez Rumunów.

Na podstawie wiadomości zebranych od Polaków przyjeżdżających z Węgier przez Körösmező do Galicji na granicy węgiersko-galicjijskiej są tylko patrole straży pogranicznej, gdyż wszystkie oddziały rumuńskie zostały rzekomo wycofane na Arad. Dziennie przebiega kilka pociągów wojskowych. Wśród ludności krąży pogłoski że mają przyjść Czesi i obsadzić Węgry do Cisie. Ludność jest zdecydowana przejść granicę przez Czechami na stronę Polski. Rusini cieszą się z przyjęcia Czechów i oczekują ich przybycia. Kolejarzy węgierscy na linii Körösmező-Marmaros-Sziget-Szatmar-Nemetti otrzymali gazę w pieniądzach rumuńskich ze stemplami czeskimi. Od kilkunastu dni nie kursują pociągi z Szatmar-Nemetti do Körösmező idą tylko ważniejsze transporty wojskowe, wskutek braku węgla. Ze wszystkich miejscowości wzdłuż linii kolejowej Körösmező-Marmaros-Sziget-Nemetti ściągają Rumuni oddziały i wysyłają w kierunku na Arad. W miejscowościach tych pozostawiają tylko słabe załogi.

Kwestja żydowska w Rumunii.

M. Marghilomau, przywódca partji konserwatywnej w mowie swej wygłoszonej do wyborców w Jassach powiedział, że naród rumuński, który krzewił cywilizację na wschodzie i który żąda dla siebie i dla drugich jak najwięcej sprawiedliwości i zupełnej niezależności, nie może mieć w sobie czątki narodu jakimi są żydzi, urodzonej i wychowanej w Rumunii, której by odmawiał praw obywatelskich. W przeciwnieństwie do tego przywódca partji liberalnej Bratianu w mowie swej w Departamencie Muscel zaznaczył, że liberali szukają dróg dla zupełnego wyeliminowania żydów z życia tak politycznego jak i ekonomicznego i wierzy, że przy pomocy ludu wyjdą zwycięzko z walki z żydami, którzy dążą do zniszczenia Rumunii i jej bogactw.

Kryzys finansowy Rumunii.

Sytuacja finansowa Rumunii staje się bardzo krytyczna, gdyż skarb państwa mający miesięcznego dochodu 80 milionów lei, wydatkować musi przeszło 300 milionów, a to głównie na utrzymanie i zaspokojenie potrzeb armji, której część jeszcze pozostaje na stopie wojennej. Dług Rumunii bez wliczenia pożyczki 810 milionów lei, do których trzeba doliczyć 10 miliardów lei niezbędnych dla unifikacji waluty narodowej. Obecnie omawia się sprawę nowej emisji pożyczki 4-0 miliardowej w Stanach Zjednoczonych, która jednak według opinji prasy rumuńskiej mały wpływ wyrzuci na obecny kryzys finansowy, a tem mniej na rozwiązanie kwestji finansowej.

Stosunek do Niemiec.

Prasa rumuńska omawiający przyszły stosunek do Niemiec Rumunii

zaznacza, że stosunek ten nie powinien wybiegać z ram oficjalnych i pewnym jest, że Rumunja nie ulegnie wpływowi politycznym i ekonomicznym Niemiec, jak to było przed wojną. Żądają od państw Entente'y pomocy przeprowadzenia ich programu ekonomicznego, gdyż chodzi o to, by całą nadprodukcję i bogactwa naturalne eksploatować do państw Entente'y, by z Niemcami nie mieć nic do czynienia.

Zbiory w Rumunji w r.1919.

Według danych przez rumuńskie Ministerstwo Rolnictwa tegoroczne zbiory przedstawiają się dosyć korzystnie. Po zaspokojeniu potrzeb państwowych na wyżywienie i uskutecznienie zasiewu pozostaje nadwyżka około 14.300 wagonów a 10.000 kłg. zboża, 35.000 wagonów kukurydzy i 2.375 wagonów rzepaku.

Tegoroczne jesienne zasiewy z powodu wielkiej suszy były słabe.

W E G R Y

Sytuacja polityczna.

W Budapeszcie ostatecznie znaleziono wspólną platformę na której ma przyjść do porozumienia się wszystkich partji. Przypuszcza się, że będzie utworzony gabinet koalicyjny, złożony z przedstawicieli wszystkich partji i w tym wypadku, jako Prezesa Ministrów wymieniają hr.Zichy, członka partji sovjajno-chrześcijańskiej.

Sytuacja w północnych komitatach Węgier, okupowanych przez Czechów.

Wśród Węgrów północnych komitatów szerzy się ruch wolnościowy który z każdym dniem wzrasta. Rozrzucane są odezwy wzywające ludność węgiersko-słowacką z pod jarzma czeskiego. Dezerca z szeregów czeskich szerzy się wśród słowaków gwałtownie i nawet najsurowsze rozporządzenia o karze śmierci za dezercję, nie odnoszą skutku. Dezercja na odcinku Marmarosz-Szateralja-Ujhely przybiera takie rozmiary, że dziennie trafia się po kilkaset wypadków ucieczki z szeregów czesko-słowackich. Połączenia telefoniczne czeskie są ustawicznie niszczone przez Węgrów i Słowaków.

Sprawa Rusi Przykarpackiej.

Ruska partja polityczna na Rusi Przykarpackiej złożyła obszernie umotywowany memoriał dla państw Entente'y, w którym żąda przydzielenia Rusi Przykarpackiej do Węgier, wykazując błąd w przydzieleniu tego kraju do Czech z którym ni nie łączy. Twierdzą oni, że w komitatach Bereg, Ung, Ogocz i Marmarosz stanowią Węgrzy bezsprzeczną większość zaś w komitatach Zemplen, Szepsz, Saros i Abanj sąsiednich ze Słowaczną są w mniejszości. Razem w tych osmiu komitatatach jest ich przeszło 470 tysięcy. Dalej wykazują na ujemne rezultaty jakie by wynikły z pozostawienia kraju pod zarządem Czech i dodatnio przez zjednoczenie ich z Węgrami.

T U R C J A.

Sytuacja polityczna.

Sytuacja w Turcji jest tak napięta, że scysja między sułtanem a młodoturkami nieunikniona. Młodoturcy spiskują w celu detronizacji sułtana na korzyść Mechmed-Selima, Mustafa Kemel pasza nie uznaje dekretów rządu, który nie jest w stanie uspokoić Anataolji. Ilość wojsk nieregularnych wzrosło do 40.000.

Za zgodność odpisu: